

ПРО РЕФОРМУ

У червні Верховна Рада України проголосувала за зміни в Закон України «Про судоустрій і статус суддів», що мають сприяти деполітизації судової системи та зменшенню впливу Президента України на судову гілку влади. Зокрема, скасовується процедура призначення суддів Президентом на п'ятирічний термін.

**МЕТА РЕФОРМИ І ЇЇ ГОЛОВНИЙ
ОЧІКУВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ - ДЕПОЛІТИЗАЦІЯ СУДОВОЇ ВЛАДИ
І ПОДОЛАННЯ ТОТАЛЬНОЇ КОРУПЦІЇ В СУДАХ.**

Міністр юстиції України Павло Петренко зазначив, що судді, які призначалися за часів колишнього Президента Віктора Януковича на 5 років, не зможуть бути автоматично переведені у новий суд. Вони допрацюють свій термін і будуть звільнені, що дозволить оновити судову систему на 60-70 %.

«Із 1800 суддів, які призначалися в цей період, вже 800 припинили свої повноваження. І на ці 800 посад буде оголошений конкурс», – додав очільник Мін'юсту.

НОВА СИСТЕМА ПРАВОСУДДЯ В УКРАЇНІ: ДІЄВА РЕАЛЬНІСТЬ

Анонсовані Міністерством юстиції України ініціативи одна за одною втілюються в життя. У попередніх номерах ми розповідали про реформу пенітенціарної системи, відкриття понад 400 бюро правової допомоги, нові правила реєстрації бізнесу та нерухомості, Он-лайн будинок юстиції. Наразі відомство працює над судовою реформою. Про її основні кроки та очікувані результати читайте в матеріалі.

ТРИ «ЗА» НОВОЇ РЕФОРМИ:

1. Створюється новий Верховний Суд України, до якого судді будуть обиратися за публічними конкурсами. Це означає, що не буде автоматичного переведення суддів зі старого суду в новий і це потрібно буде зробити протягом шести місяців з моменту, коли закон набуде чинності.
2. Створюються абсолютно нові апеляційні суди, в які судді будуть призначатися так само тільки через публічний конкурс.
3. Нарешті прибирається та норма, яка створювала фактичну консервацію старої судової системи. Адже, щоб стати суддею апеляційного суду, треба було обов'язково працювати в районному суді, щоб стати суддею Верховного Суду України – тільки в апеляційному. Це проблема, яка була і на державній службі.

**БІЛЬШЕ НЕ БУДЕ ВИЩИХ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ СУДІВ, А ЛИШЕ ТРИ ІНСТАНЦІЇ - ПЕРША,
ТОБТО МІСЦЕВІ СУДИ, АПЕЛЯЦІЯ І ЄДИНИЙ ВЕРХОВНИЙ СУД.**

«Керівником в органах юстиції не можна було стати, не маючи відповідного стажу державної служби. Так система себе фактично захищала і не давала можливості проходу новим людям. Ми прибрали цю норму з системи судів і зараз фактично до посади судді Верховного Суду України, апеляційного чи місцевого може прийти людина, яка не працювала в судовій системі: юрист, який має великий досвід роботи. Стати суддею Верховного Суду України і подати заявку на конкурс можуть і адвокати, які мають 10 і більше років адвокатської практики, і науковці, які мають 10 і більше років практики в юридичному ВУЗі. Те ж стосується і апеляційних судів: 7 років стажу або адвоката, або науковця – ти можеш піти на конкурс», – наголосив Павло Петренко.

Запропонований проект судової реформи включає в себе конкурсні відбори і тестування майбутніх суддів. Оскільки система повинна працювати безперебійно, на цей час пропонують ухвалити пакет проміжних законів і сформуванати спеціальні суди.

«Є така пропозиція, що на цей період часу ми зробили спеціалізовані антикорупційні суди, які розслідували б справи, підвідомчі НАБУ, і комерційні суди з залученням іноземців. За бажанням сторони можна буде тоді залучати до судового процесу іноземців, арбітрів для того, щоб отримати більший рівень легітимності цього рішення. На період, поки ми не перезавантажимо нашу національну судову систему», – пояснив Міністр юстиції України.

ВІДАК, І ЧИННІ ПРЕДСТАВНИКИ СУДОВОЇ СИСТЕМИ,
І ЛЮДИ, ЯКІ В ЦІЙ СИСТЕМІ НІКОЛИ НЕ ПРАЦЮВАЛИ, ПОВИННІ ІТИ НА КОНКУРСИ.

ПРО ГРОШІ

Базова мінімальна зарплата районного судді складе 25 мінімальних заробітних плат – станом на 1 червня це 36 250 гривень.

«Звичайно, для того, щоб знайти суддю, який піде на конкурс, йому треба, будемо відвертими, дати гідну заробітну плату», – розповів Павло Петренко.

Він також додав, що в разі прийняття судової реформи, суддям, які захочуть і далі займати свої посади, доведеться пройти три етапи перевірки.

МІНІМАЛЬНА
ЗАРПЛАТА РАЙОННОГО
СУДДІ БУДЕ СКЛАДАТИ

25

МІНІМАЛЬНИХ
ЗАРБІТНИХ
ПЛАТ

БАЗОВА ЗАРПЛАТА
АПЕЛЯЦІЙНОГО СУДДІ
БУДЕ СКЛАДАТИ

50

МІНІМАЛЬНИХ
ЗАРБІТНИХ
ПЛАТ

БАЗОВА ЗАРПЛАТА
ВЕРХОВНОГО СУДДІ
БУДЕ СКЛАДАТИ

75

МІНІМАЛЬНИХ
ЗАРБІТНИХ
ПЛАТ

ПРО ПЕРЕВІРКУ

Три етапи перевірки, в тому числі в Національному антикорупційному бюро, будуть проходити судді, які захочуть і надалі займати свої посади, якщо Верховна Рада ухвалить пакет законів щодо судової реформи.

«Ми передбачили за законом, що суддя, вірніше кандидат, який хоче бути суддею, повинен подати три декларації: декларацію про чесноти, декларацію про всіх своїх родичів і конфлікти інтересів, всіх без винятку. Їх перевірить Вища кваліфікаційна комісія суддів України і НАБУ за запитом, який може робити вища кваліфікаційна комісія. І найголовніше, їх перевірить громадська рада чеснот, яка створюється з незалежних організацій при вищій кваліфікаційній комісії», – заявив Павло Петренко.

1800 СУДДІВ МІСЦЕВИХ СУДІВ ПРОЙДУТЬ ПУБЛІЧНИЙ КОНКУРС В РАМКАХ СУДОВОЇ РЕФОРМИ.

Варто зазначити, що близько 20 % суддів відмовляються йти на переатестацію, адже не можуть підтвердити свій майновий або професійний стан. А майже половина тих, хто погодився на переатестацію, не проходять її через низький професійний рівень або неможливість підтвердити майновий стан.

ПРО ЄВРОПЕЙСКУ ПІДТРИМКУ РЕФОРМИ

Європейський Союз готовий надавати Україні фінансово-технічну допомогу для проведення судової реформи.

«З вересня місяця європейці готові надавати технічну допомогу щодо проведення конкурсів, навчання нових суддів, можливо, буде і фінансова допомога – вона точно повинна бути в частині побудови нової системи судочинства і справедливості», – зазначив Міністр юстиції України.

«ПРИЙНЯТО ЗМІНИ ДО КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ, ВРАХОВАНО ВСІ ПРОПОЗИЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ПАРТНЕРІВ. І ЄВРОПА ВПЕВНЕНА, ЩО ЦЯ РЕФОРМА БУДЕ ІМПЛЕМЕНТОВАНА», – ПАВЛО ПЕТРЕНКО.

Нині існуюча Вища рада юстиції буде виконувати свої колишні функції, доки її не реорганізують у Вищу раду правосуддя. Обрати нових членів ВРП та реорганізувати Вищу раду юстиції згідно з новою Конституцією, повинні за 2 роки.

Водночас створити оновлений Верховний Суд мають за шість місяців, а от реформувати апеляційні суди – за час не довше трьох років. ■

